

Geachte overheid,

Als ervaren leerkracht in het regulier onderwijs geef ik hier mijn reactie op uw voorgenomen wetsvoorstel over het thuisonderwijs. Laat het wetsvoorstel alstublieft niet in deze vorm zijn beslag gaan krijgen.

Mijn reactie op enkele onderdelen vindt u hieronder. Verder ben ik van mening dat het beslist noodzakelijk en ook eerlijk is als u met thuisonderwijzers (zoals bijvoorbeeld verenigd in de NVvTO) in gesprek gaat. Is er in Nederland geen ambtelijke ruimte te creëren om inhoudelijk met elkaar over dit wetsvoorstel te spreken? Natuurlijk wel!

NB Het gesprek kan vast ook buiten werktijden. Mensen die betrokken zijn bij thuisonderwijs, doen dat met hart en ziel.

- Een thuisonderwijzer moet een plan indienen als het kind 4 is. Daar is m.i. niets op tegen, maar wie bepaalt of het plan o.k. is? Jonge kinderen moeten spelen. Dat geldt niet alleen voor de kalenderleeftijd van 4 en 5 jaar.
Bij de WSK (Werk- en Steungroep Kleuteronderwijs) heeft men verstand van hoe jonge kinderen leren en ook de manier van werken met hen.
- Als kinderen van 6 jaar nog geen belangstelling hebben voor letters kunnen zij op school daardoor al gauw frustraties ervaren. Want in de praktijk zijn de methodes leidend. Het mooie van thuisonderwijs is dat je niet gebonden bent aan het tempo van methodes.
- Een verslag van wat er gebeurd is in een jaar thuisonderwijs is een goed punt. Op school houd ik ook administratie bij om mijn handelen te verantwoorden.
Een portfolio kan een goede manier zijn.
- U spreekt van een toets op 6-, 9-, 12-jarige leeftijd. Voordat u die toets laat maken, moet u weten dat niet ieder kind zich met hetzelfde tempo ontwikkelt. Wat doet u met een zgn. 'onvoldoende' resultaat? Noemt u onder het gemiddelde een onvoldoende? Cito BV gebruikt psychometrische normering. Die brengen niet een ontwikkelstap in kaart, maar een gemiddelde en een afwijking daarvan. Een kind is echter levend materiaal en zeker jonge kinderen ontwikkelen in sprongen. Daar doet zo'n manier van toetsen geen recht aan.
- De inhoud van de toets voor zesjarigen moet m.i. eerst met het werkveld (ook jonge-kind-specialisten en zeer ervaren kleuterleerkrachten) overlegd worden. Stel voor dat een kind pas met 8 jaar gaat lezen omdat het er dan pas aan toe is. Dan is het met 9 jaar wellicht nog niet op het gemiddelde niveau, het is immers later begonnen. Is het uw inzet om ouders dan te berispen op één of andere manier? Dit kind groeit hierna sneller in niveau dan de kinderen op school, want het hoeft niet te wachten op klasgenoten. Dus gaat u alstublieft kennis nemen van kinderen die op latere leeftijd hebben leren lezen.
- Een gesprek met de leerplichtambtenaar kan ook prima op het stadhuis. Of in het museum waar de thuisonderwijzer een stukje laat zien van de interactie en het onderwerp van die dag. Laat de plaats van gesprek alstublieft wat vrijer dan in uw voorstel.
- Een thuisonderwijzer moet zijn taalniveau kunnen aantonen. Mag dat in een gesprek, brief of moet dat met een (zelf bekostigde) test?
- Onbegrijpelijk dat de locatie thuis vooral de onderwijslocatie moet zijn. Op school doen wij ons best om geregeld ergens anders te gaan kijken, 'in het echt', dé mogelijkheid om veel meer betrokken te raken bij het onderwerp. Met thuisonderwijs kun je véél makkelijker ergens proeven van de sfeer of omgeving.
- Als een kind op school vastloopt, kan de spanning of frustratie zo hoog oplopen dat thuisonderwijs verreweg (voor kortere of langere tijd) de beste optie is. Iemand leert alleen

in een veilige omgeving. Daarom pleit ik voor het schrappen van de tekst dat iemand eenmaal aangemeld op school nooit meer naar thuisonderwijs kan overstappen.

- Mag je zelf een leerlingvolgsysteem kiezen of moet dat straks ook al goedgekeurd zijn door de Expertgroep PO (Wie betaalt dat dan? Welke visies op leren worden daar gehanteerd?!)
- Leerplicht veranderen in schoolplicht kan niet de bedoeling zijn.

Eisen aan de thuisonderwijzer:

- Bekwaamheid. Als iemand geen Pabo heeft gevolgd maar wel geïnteresseerd is en artikelen bijhoudt, zich omgeeft met mensen die hiermee bezig zijn, is dat aantoonbaar genoeg?
- Moeten zij zich zelf inschrijven voor testen op B2 of 3F niveau?
- Een thuisonderwijzer moet van alle vakken zelf op de hoogte zijn?
Als er maar één thuisonderwijzer onderwijs mag geven, dan moet diegene zich wel in heel veel vakken bekwamen. Dat gebeurt ook niet op scholen (daar zijn gewoon vakleerkrachten en -docenten) dus lijkt het me overdreven deze eis voor thuisonderwijzers te hanteren.

Als een echtpaar thuisonderwijs voor hun kinderen wil, willen zij misschien ook samen daaraan bijdragen. Zij vullen elkaar aan in kwaliteiten. Bij de één leren de kinderen bijvoorbeeld meer de talige vakken en bij de ander meer de rekenkundige vakken. Meestal is één partner meer creatief dan de ander. Dan is het toch logisch dat je elkaars expertise, sterke punten, inzet?

Zo kunnen ze ook elk een parttime baan hebben. Ik juich het toe als beide ouders mogen blijven onderwijzen.

Het lijkt mij ook heel goed om af en toe een vakkracht (evt. pedagogisch geschoold als u wilt) in te kunnen zetten, al was het maar om weer eens te zien hoe iemand anders dingen aanpakt. Dat is voor mij al heel heilzaam als ik stagiaires begeleid. Want er komt iemand in mijn klas die vragen stelt over waarom ik iets al dan niet doe. Dat levert inhoudelijk goede gesprekken op en we worden er beiden rijker van. Daarom is het goed om thuisonderwijzers niet op eilandjes te laten werken.

Tenslotte zijn thuisonderwijzers met hart en ziel bezig. Zij besluiten om niet allebei buitenshuis te gaan werken. Zij mengen zich in de samenleving, brengen hun kinderen ook naar clubs als gym en laten ze muziek oefenen.

Muziekonderwijs mag m.i. een grotere plek hebben in het reguliere onderwijs en thuis heb je daar gewoon meer tijd en mogelijkheid voor. Het bindt samen als je dit met je kind kunt beleven. Prachtig. Kon ik dat maar meemaken op school! Ik geef daarom buiten schooltijden muziekonderwijs op instrumenten aan de gemotiveerde kinderen.

Meer plaats voor omgaan met groen (lees: schooltuin) is zo afhankelijk van gemotiveerde leerkrachten, ouders en de samenwerking onderling dat het onderhouden van een schooltuin niet vanzelfsprekend is. Zelf doe ik dat graag met de kinderen en dat houdt in dat ik ook in mijn vrije tijd daar uren aan besteed. Geef je thuisonderwijs dan kun je gewoon met mooi weer werken je moestuin en leren de kinderen gaandeweg veel meer van groenten en bloemen dan in het regulier onderwijs, waar het aantal handen in de klas beperkt is. Rekenen, taal, meten, wegen, samenwerken, probleem oplossen, bestuderen van verschijnselen enz. wordt dan vanzelf in de praktijk ervaren.

Als scholieren afzwaaien en in de maatschappij hun plek gaan innemen, willen wij mensen die aanpakken, doorzetten, hun eigen sterke en zwakkere punten kennen, mensen die samenwerken, die eerlijk zijn, die in taal, rekenen, schrijven en algemene ontwikkeling voldoende niveau hebben. Die verantwoordelijkheid durven nemen voor en in de maatschappij. M.i. is thuisonderwijs dus zeer waardevol en dient dit absoluut ruimte te krijgen.

Hoogachtend,